

บทที่ 3

ลักษณะทั่วไปของเกาะสีชัง

3.1 สภาพทั่วไปของเกาะสีชัง

เกาะสีชังเป็นเกาะขนาดใหญ่ ตั้งอยู่กลางทะเลอ่าวไทยตรงข้าม อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นชายหาดหิน พื้นที่เกาะสีชังทั้งหมดเดิมอยู่ในการปกครองของจังหวัดสมุทรปราการ ต่อมา พ.ศ.2486 ได้โอนมาขึ้นกับอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี สำหรับด้านการปกครองท้องถิ่นเดิมเกาะสีชังเป็นสุขาภิบาลเกาะสีชัง และต่อมาได้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลเกาะสีชัง เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ.2542 บริเวณที่เกาะสีชังตั้งอยู่นี้มีเกาะเล็กเกาะน้อยตั้งเป็นบริวารอยู่หลายเกาะ ภูมิประเทศจึงเป็นเสมือนฉากกำบังลมและคลื่นจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ได้เป็นอย่างดี

เกาะสีชังนับได้ว่าเป็นเกาะที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ทั้งนี้เพราะเคยเป็นเกาะที่ประทับของพระมหากษัตริย์ถึง 3 รัชกาล คือ รัชกาลที่ 4 รัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 6 อีกทั้งยังเป็นเกาะที่ประทับสำหรับใช้บริหารพระราชกรณียกิจปกครองประเทศบ้านเมืองระยะหนึ่งในรัชกาลที่ 5 พร้อมทั้งเคยเป็นสถานที่พักอาศัยประชุมกันและดำเนินกิจการบ้านเมือง เกาะสีชังยังมีพระปรมาภิไธยที่ทรงจารึกไว้ด้วยพระราชหัตถ์อยู่หลายแห่ง เช่น ที่ศิลาปากถ้ำเขาพระจุลจอมเกล้าว่า "ถ้ำพระจุลจอมเกล้า วันที่ 24 สิงหาคม รัตนโกสินทรศก 110" ด้วยอักษรไทยและภาษาอังกฤษ และที่ยอดเขาพระจุลจอมเกล้า เป็นต้น นอกจากนี้ ยังทรงใช้เป็นที่พักผ่อนรักษาพระอาการประชวรของสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอชั้นเจ้าฟ้าในรัชกาลที่ 5 คือ สมเด็จพระเจ้าฟ้าชายจุฑาธุชธราดิลก หรือสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนเพชรบูรณ์อินทราชัย ซึ่งทรงประสูติ ณ พระตำหนักมรกตสุทธีในพระราชฐานบนเกาะสีชัง เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ.2453

เกาะสีชังมีพื้นที่โดยประมาณ 18 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่บริเวณต้นอ่าวไทยตรงข้ามอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี อยู่ห่างจากอำเภอศรีราชา 12 กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดชลบุรี 35 กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพฯ 117 กิโลเมตร พื้นที่โดยส่วนใหญ่ของเกาะเป็นชายหาดหิน มีพื้นที่ราบเพียงเล็กน้อย มีบ้านเรือนประมาณพันกว่าหลังคาเรือน อาชีพหลักของประชาชนคือ การทำการประมงร้อยละ 70 ค้าขายร้อยละ 15 และรับจ้างร้อยละ 1

เกาะสีชังเป็นชุมชนที่มีประเพณีสืบทอดมาจากอดีต ซึ่งมีลักษณะโดยรวมเหมือนกับประเพณีบนแผ่นดินใหญ่ จะแตกต่างกันในรายละเอียดบางประการเท่านั้น แต่ก็ยังคงประเพณีที่แสดงออกถึงลักษณะวิถีชีวิตไทยนั่นเอง ประเพณีเทศกาลที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบัน ได้แก่ เทศกาลสงกรานต์“วันไหล” ซึ่งนอกจากจะมีการทำบุญตามงานบวงสรวงสักการะเจ้าพ่อเขาใหญ่ และงานรำลึก 100 ปี ชาวสีชัง เป็นต้น

ทิวทัศน์หน้าเกาะสีชัง

ทิวทัศน์หน้าเกาะสีชังด้านทิศเหนือ

3.2 ลักษณะทางการปกครอง

เดิมเกาะสีชังจะมีการปกครองเป็นมาอย่างไรไม่พบหลักฐานที่แน่นอน จนกระทั่งถึงสมัยรัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จประพาสเกาะนี้ด้วยเรือกลไฟ “สยามอรุณ” ซึ่งขณะนั้นมีประชากรอาศัยอยู่ไม่กี่ครัวเรือน พระองค์ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหญิงชราผู้หนึ่งชื่อ “ยายเสม” เป็นท้าวตรีรักษาให้ปกครองลูกบ้านบนเกาะนี้และลูกของท้าวตรีรักษาที่ได้รับหน้าที่ปกครองเกาะสีชังต่อมาราวปี พ.ศ. 2429 ในรัชกาลที่ 5 เกาะสีชังได้ยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอสีชังอยู่ในปกครองของจังหวัดสมุทรปราการ ครั้นถึงรัชกาลที่ 6 ทรงเห็นว่าเกาะสีชังมีประชากรอาศัยอยู่น้อยไม่สามารถนับเป็นอำเภอได้จึงยุบอำเภอเกาะสีชังลงเป็นกิ่งอำเภอ ขึ้นตรงต่ออำเภอเมืองสมุทรปราการ

ต่อมาเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2486 กระทรวงมหาดไทยได้สั่งโอนกิ่งอำเภอเกาะสีชังจากอำเภอเมืองสมุทรปราการมาขึ้นกับอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี และได้ยกฐานะเป็นอำเภอเกาะสีชังเมื่อ วันที่ 3 กรกฎาคม 2537 จนกระทั่งได้มีการเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาล (พื้นที่เกาะสีชัง) เป็นเทศบาลตำบลเกาะสีชัง เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 โดยผลของพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 เทศบาลตำบลเกาะสีชังมีเขตการปกครอง 1 ตำบล คือตำบลท่าเทววงษ์ ประกอบด้วยชุมชน 6 ชุมชน คือ ชุมชนบ้านท่าเทววงษ์ ชุมชนบ้านศาลเจ้าแก้ว ชุมชนบ้านท่าวัง ชุมชนบ้านตรอกด่านภาษี ชุมชนบ้านสะพานคู่และชุมชนบ้านท่าภาณุรังษี (ส่วนหมู่ที่ 7 บ้านเกาะขามใหญ่อยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเทววงษ์)

อัมพางค์ประภาคาร

3.3 เกาะสีชังกับพระมหากษัตริย์ไทย

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นพระมหากษัตริย์องค์แรกที่เสด็จประพาสเกาะสีชัง ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชการที่ 5 ทรงเห็นว่าเกาะสีชังเป็นเมืองท่าเรือที่สำคัญ จึงโปรดให้มีการตรวจทำแผนที่หยั่งน้ำ ล่ารวจหินโสโครก และวางทูนเหล็กตั้งแต่ปี พ.ศ.2422 ต่อมาในปี พ.ศ.2434 สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าอัชฎางค์เดชาวุธทรงประชวรพระอาการหนัก พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงเสด็จมาประทับที่เกาะแห่งนี้อีกครั้งหนึ่งและในคราวนี้ได้เสด็จประพาสจนทั่วเกาะ จึงให้มีการพัฒนาสถานที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นสาธารณประโยชน์และพระราชทานแก่ราษฎรบนเกาะนี้ เป็นต้นว่าบ่อน้ำ "บ่ออัชฎางค์" นอกจากนี้ยังโปรดเกล้าให้สร้างสะพานอัชฎางค์ ศาลศรีขลุ่ยเทพ อัชฎางค์ประภาคารบนเกาะส้มปะยื้อ เสาธงอัชฎางค์บนยอดเขาใหญ่ (ยอดพระจุลจอมเกล้า) ถนนอัชฎางค์ ถนนเสาวภา ถนนวัฒนา ถนนวิชราวุธ ถนนจักรพงษ์ ถนนสายสวัสดิ์ เป็นต้น ในส่วนของเขตที่ประทับ ทรงโปรดเกล้าให้สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้ากรมพระยานุพิตนภุวงศ์เป็นแม่กองก่อสร้างและตกแต่งสถานที่ต่าง ๆ เช่น ทรงสร้างวนะที่ไร่บน พระราชทานนามว่า "อัชฎางค์วัน" ทรงโปรดให้หาดันไม้ทอนแล้งจากกรุงเทพฯมาปลูกและทรงพระราชทานนามสถานที่ หลังจากนั้นก็โปรดให้มีการขุดลอกเปิดสถานที่ต่าง ๆ และพระราชทานสิ่งของเครื่องใช้แก่ชาวเกาะสีชังทั้ง 86 ครัวเรือน ซึ่งในคราวนั้นพระองค์ประทับอยู่ ณ เกาะสีชังนานถึง 5 เดือน และระหว่างที่ประทับอยู่ ณ เกาะสีชังก็ได้เสด็จออกรับราชทูตต่างประเทศหลายคราวด้วยกันเช่น ทรงรับทูตเยอรมันเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2434 โปรดเกล้าฯ ให้เฟรดเดอริก เวอนี เลขานุการทูตไทยกรุงลอนดอนเข้าเฝ้าถวายบังคมลาเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2435 ณ ค่าหลวง และในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2435 ก็โปรดเกล้าฯให้มองสิเออร์ปาวีราชทูตฝรั่งเศสและคณะเข้าเฝ้ากราบทูลลาการมาเป็นทูต ณ พระที่นั่งค่ายหลวงเกาะสีชัง เป็นต้น

พ.ศ. 2435 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ เสด็จเกาะสีชังอีกครั้งหนึ่งซึ่งเป็นระยะที่สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรีพระวรราชเทวีใกล้จะมีพระสูติกาล จึงโปรดฯให้สร้างพระราชฐานเป็นการมั่นคงสำหรับใช้เป็นที่พักในฤดูร้อนและเป็นที่พักสูติพระราชกุมาร พร้อมทั้งให้ขยายค่ายหลวงสร้างวนะ ตกแต่งเนินเขาวังเป็นชั้น ๆ ไล่ระดับ ทำบันได สะพาน ปลูกต้นไม้ ขุดบ่อขังน้ำฝนและประดับประดาสถานที่จนงดงามโดยมีสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดชทรงเป็นแม่กองก่อสร้างพระที่นั่ง 4 องค์ ตำหนักต่าง ๆ 14 ตำหนัก ศาลา 1 หลัง ประตูประราชฐานชั้นใน 8 ประตู ทางในพระราชฐาน 26 ทาง บันได 21 บันได น้ำตก 5 แห่ง สระ 3 สระ น้ำพุ 4 แห่ง บ่อ 13 บ่อ ธาร 2 ธาร ถ้ำ 3 ถ้ำ วนะ 3 วนะ

ผา 3 ผา และพระราชทานนามสถานที่ต่าง ๆ เหล่านี้ให้คล้องจองกันอย่างไพเราะ ในปีเดียวกันนี้ ได้โปรดให้อัญเชิญรอยพระพุทธรูปจำลองซึ่งสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพเมื่อครั้งปีเดียวกันนี้ได้โปรดให้อัญเชิญรอยพระพุทธรูปจำลองซึ่งสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพเมื่อครั้งทรงเป็นกรมหมื่นฯ นำมาจากพุทธคยา ประเทศอินเดีย ไปประดิษฐานไว้ ณ ไหล่เขายอดพระจุลจอมเกล้าฯ และให้มีการสมโภชฉลอง ต่อมาพระราชทานวิสุงคามสีมาวัดอัมรินทร์ เปิดโรงเรียนเสาวภาขึ้นที่เกาะสีชังแห่งนี้ และโปรดให้สร้างวัดใหม่อีกแห่งหนึ่ง คือวัดจุฑาทิศธรรมสภาราม เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2435 เวลา 02.53 น. สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรีพระวรราชเทวีได้ประสูติพระเจ้าลูกยาเธอ ณ ตำแหน่งภักตสุทธิต์และพระเจ้าลูกยาเธอได้รับพระราชทานพระนามในพระสุพรรณบัฏว่า "สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก สยามาธิปกปรมิทร จุฬาลงกรณ์ราชวโรรส อติศัวยศอภัยชาติพิสุทธิ ไทยปายนุพัทธ์ วิวรรธนะผลพรพิสิษฐ์นริศรกุमार" เป็นพระราชโอรสองค์ที่ 72 ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ และเป็นองค์ที่ 8 ในสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ

ต่อมาดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนเพชรบูรณ์อินทราชัยและด้วยเหตุที่เกาะสีชังมีภูมิประเทศสวยงาม อากาศดีเลิศเพราะตั้งอยู่กลางทะเลและอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพ จึงเป็นสถานที่พักผ่อนและตากอากาศชั้นหนึ่งมาตั้งแต่รัชสมัยสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และเปรมที่พึงพระราชหฤทัยตลอดจนทรงพระเกษมสำราญเมื่อได้เสด็จมาประทับ ณ เกาะสีชังนี้จึงทรงโปรดที่จะประทับอยู่นาน ๆ และโปรดให้สร้างพระราชฐานที่งดงามโดยมีพิธีก่อพระฤกษ์วางรากฐานพระที่นั่งองค์ใหม่ชื่อ "พระที่นั่งมณฑาตรีรัตนโรจน์" พระราชฐานที่โปรดเกล้าฯ ให้สร้างนี้พระราชทานนามตามพระนามของพระราชโอรสที่ประสูติ ณ เกาะสีชังนี้ว่า "พระจุฑาธุชราชฐาน"

เกาะสีชังเป็นพระราชฐานที่พักตากอากาศของพระมหากษัตริย์อันเป็นที่รักยิ่งและพระบรมราชวงศ์จักรีมาจนถึง พ.ศ. 2436 ได้เกิดกรณีพิพาทระหว่างไทยกับฝรั่งเศส ในปัญหาชายแดนไทย-อินโดจีน ฝรั่งเศสได้นำ เรือรบเข้ามาปิดอ่าวไทย ทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยในน่านน้ำอ่าวไทย การก่อสร้างพระที่นั่ง และตำหนักต่าง ๆ บนเกาะสีชังจึงต้องหยุดชะงักและไม่ว่ากรณีพิพาทจะสิ้นสุดไปแล้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ก็มีได้เสด็จประทับบนเกาะสีชังอีก เพราะมีเรือพระที่นั่งมหาจักรีซึ่งเป็นเรือกลไฟรุ่นใหม่และพระองค์โปรดประทับปรมในเรือพระที่นั่งมากกว่า พระจุฑาธุชราชฐานจึงทรุดโทรมและรกร้างเพราะขาดคนใช้สอยดูแลรักษา และในปี พ.ศ. 2443 จึงโปรดเกล้าฯ ให้รื้อ และย้ายมณฑาตรีรัตนโรจน์ที่สร้างค้างไว้ไปสร้างขึ้นใหม่ ณ สวนดุสิต และพระราชทานนามใหม่ว่า "พระที่นั่งวิมานเมฆ" ในรัชกาลต่อๆ มา มีหน่วยงานราชการหลายหน่วยได้เข้ามาใช้ประโยชน์ในเขตพระราชฐาน เช่น พ.ศ. 2479 กระทรวงกลาโหมได้จัดตั้ง

โรงเรียนนายเรือและนายช่างเรือกลไฟ พ.ศ. 2483 กรมตำรวจใช้เป็นที่พักการตรวจคนเข้าเมือง และเป็นที่พักเจ้าพนักงาน ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 บริษัทเรือ ลำเลียง จำกัด ของกระทรวงคมนาคมสร้างสำนักงานที่แหลมวังและให้กองทัพญี่ปุ่นเช่าในช่วงสงครามมหาเอเชียบูรพา พ.ศ. 2494 กระทรวงมหาดไทยสร้างที่ทำการกิ่งอำเภอเกาะสีชัง และในปี พ.ศ. 2520 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขอใช้พื้นที่ในเขตพระราชฐานเป็นที่ตั้งสถานีวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลมาจนกระทั่งปัจจุบัน

เกาะสีชังเป็นพื้นที่ประวัติศาสตร์โดยแท้จริง มีหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์องค์สำคัญอยู่แทบทุกแห่งหน มีธรรมชาติที่งดงาม อากาศดี สิ่งก่อสร้างทุกแห่ง ที่ดินแทบทุกตารางนิ้ว หินเกือบทุกก้อน ภูเขา ลำธาร ถ้ำ หน้าผา และต้นไม้แทบทุกต้นมีชื่อปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ส่วนในท้องทะเลรอบเกาะสีชังก็มีแหล่งเรือโบราณสมัยอยุธยาอยู่ถึง 3 ลำ ซากเรือสำเภาดังกล่าวเป็นหลักฐานสำคัญเกี่ยวกับความเจริญทางพาณิชย์นาวีของประเทศไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี นอกจากตัวเรือแล้วได้ค้นพบเครื่องถ้วยไทย จีน เวียดนาม รวมทั้งตะกั่ว และ งาช้าง ซึ่งเป็นสินค้าที่ซื้อและขายกันอยู่ในย่านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และได้พบหลักฐานเกี่ยวกับอาหารการกินของชาวเรือตลอดจน เครื่องใช้ไม้สอยต่าง ๆ อีกมากมายนับถึงวันนี้เป็นเวลา 100 ปี แล้วที่พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ถูกสร้างขึ้นมากาลเวลาทำให้สิ่งก่อสร้างที่เคยงดงามทรุดโทรมรกร้างผุพังไปที่ละเล็กละน้อยแม้กระนั้นความงามและร่องรอยของความวิจิตรตระการตาของสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ยังคงอยู่และไม่จางหายไปทั้งหมด

3.4 สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

3.4.1 พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พระราชวังเดิมในรัชกาลที่ 5)

พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นโบราณสถานที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดให้สร้างตำหนักเป็นที่ประทับ คือ พระที่นั่งมรกตสุทธี สร้างสะพานและสร้างวัด 2 วัด คือ วัดอัมรินทร์นิมิตร กับวัดจุฬาทิศธรรมสภาราม นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวยังทรงบริจาคทรัพย์ส่วนพระองค์ให้ช่างก่อสร้างตึกขึ้น 3 หลังเพื่อใช้เป็นที่พักของผู้ป่วยไข้ โดยพระราชทานนามหลังที่ตั้งอยู่ริมหาดทรายว่า "ตึกวัฒนา" ตึกหลังทรงกลมว่า "ตึกผ่องศรี" และตึกทรงยาวว่า "ตึกอภิรมย์"

ทรงสร้างพระที่นั่งเป็นที่ประทับ 4 องค์ ตำหนักต่างๆ 14 ตำหนัก ศาลา 1 หลัง ประตูราชฐานชั้นใน 3 ประตู ทางในพระราชฐานชั้นใน 26 ทาง บันได 21 บันได น้ำตก 5 แห่ง สระน้ำ 3 สระ น้ำพุ 4 แห่ง ป่อน้ำ 13 ป่อ ธาร 2 ธาร ถ้ำ 3 ถ้ำ และพระราชทานนาม

สถานที่ต่างๆ คล้องจองกันอย่างไพเราะ ทั้งนี้สิ่งก่อสร้างเหล่านี้ได้เพิ่มความงดงามให้กับสถานที่เป็นอย่างมาก

พระจุฑาธุชราชฐานสร้างขึ้นโดยการปรุงแต่งพื้นที่เป็นอุทยานเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะตามธรรมชาติของพื้นที่ในลักษณะของสวนแบบ Renaissance คือเป็น Terrace Garden

3.4.2 ศาลเจ้าพ่อเขาใหญ่

เจ้าพ่อเขาใหญ่เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวเกาะให้ความเคารพนับถือและยังเป็นที่ศรัทธาของชาวไทยและชาวจีนต่างประเทศซึ่งทุกปีจะมีคนกราบไหว้อย่างเนืองแน่น นอกจากความศักดิ์สิทธิ์แล้วศาลเจ้าพ่อเขาใหญ่ยังเปี่ยมด้วยคุณค่าทางสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม เช่นกระถางรูป เสาระเบียง และรูปบูชาต่างๆ

ลิขสิทธิ์

Copyright

All

ลัยเชียงใหม่

Mai University

reserved

3.4.3 วัดจุฑาทิศธรรมสภาราม

เป็นอารามหลวงที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาขึ้นในปีพุทธศักราช 2435 เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลกกรมขุนเพชรบูรณ์อินทราชัยและทรงประกาศพระราชบรมราชูทิศไว้ ณ วันที่ 7 กรกฎาคม 2435 ปัจจุบันวัดจุฑาทิศฯ ยังคงรักษาและอนุรักษ์ความงดงามให้คงไว้ถึงแม้จะมีการปฏิสังขรณ์หลายครั้งก็ตามโดยเฉพาะอุโบสถซึ่งมีพุทธลักษณะงดงามมาก

3.4.4 ศิลาคารีรักษกาลที่ 5

ศิลาคารีรักษกาลที่ 5 เป็นแท่งศิลาที่มีการจารึกเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของเกาะสีชังในสมัยรัชกาลที่ 5 ในปัจจุบันตั้งอยู่บริเวณริมสนามฟุตบอลโรงเรียนเกาะสีชังและถือเป็นศิลาคารีที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ อักษรศาสตร์และโบราณคดีของเกาะสีชัง

3.4.5 ศาลศรีขุโลธรเทพ

แต่เดิมเป็นสถานที่สำหรับราษฎรบวงสรวงเทพารักษ์ โดยมีละคร 3 วัน งานเลี้ยงที่หาดทรายและลอยเรือสะเดาะเคราะห์ตามประเพณีชาวเกาะอันมีที่มาแต่โบราณและถ้าไม่ทำมักเจ็บไข้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชทานเงินสร้างโรงละครและของเลี้ยงและมีพระราชดำริว่าศาลเทพารักษ์ซึ่งตั้งอยู่ริมถนนเป็นการไม่สมควร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างศาลใหม่ให้ใหญ่และกว้างที่ไหล่เขาด้านเหนือและปลูกโรงละครไว้เพื่อให้ราษฎรมีงานปิ้งเช่นแต่ก่อน

3.4.6 รอยพระพุทธรูปจำลอง

พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพได้นำรอยพระพุทธรูปจำลองมาจากพุทธคยาในประเทศอินเดียและพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้อัญเชิญมาประดิษฐานไว้ ณ ไหล่เขาพระจุลจอมเกล้าเมื่อวันที่ 27 เมษายน 2434 พระพุทธรูปจำลองมีมณฑปพระพุทธรูปกว้าง 4 เมตร ยาว 4 เมตร เฉพาะรอยพระพุทธรูปกว้าง 11 นิ้ว ยาว 25 นิ้วครึ่ง ลึก 1 นิ้ว ลักษณะเส้นทางในการเดินทางขึ้นไปสักการะจะมีทางที่สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 และภายหลังประชาชนมาสร้างทางเชื่อมกับศาลเจ้าพ่อเขาใหญ่ เพื่อสะดวกในการท่องเที่ยวแยกขึ้นสูงต่อไปมีบันไดถึงรอยพระพุทธรูปจำลองและสามารถมองเห็นทิวทัศน์อันสวยงามทั่วเกาะสี่ซัง ดังนั้น พระพุทธรูปจำลองจึงเป็นที่สักการะบูชาของประชาชนผู้มาเยือนที่เกาะนี้

รอยพระพุทธรูปจำลอง

3.4.7 อัมฎางค์ประภาคาร

โปรดเกล้าให้สร้างประภาคารขึ้นที่สัมปะโยบริเวณเหนือเกาะสีชัง เมื่อปี พ.ศ.2434 โดยมีพลเรือโทกรมหมื่นปราบปรปักษ์ ผู้บัญชาการทหารเรือในเวลานั้นเป็นหัวหน้าเรียโรมาจัดการสร้างเพื่อทูลเกล้าถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเมื่อคราวเสด็จประพาสเกาะสีชัง และในโอกาสเดียวกันนี้ก็ได้มีการสร้างสะพานและเสาธงบอกเรือเข้า-ออกที่เกาะสีชังด้วย ประภาคารหลังนี้มีชื่อเรียกว่า “อัมฎางค์ประภาคาร”

3.4.8 เก่งจีน

อาคารศาลาหลังคาทรงจีนสร้างในสมัยรัชกาลที่ 5 เพื่อประกอบพิธีในสมัยนั้น ตั้งอยู่ในบริเวณสี่แยกข้างถนนวัฒนาต่อกับถนนเสาวภาขนาดกว้าง 3 วา 2 ศอก ยาว 5 วา 3 ศอก มีลักษณะเป็นศาลาโถงก่ออิฐถือปูน โครงสร้างหลังคาตกแต่งลวดลายแบบจีนเป็นลายมังกร ส่วนเพดานก่อสร้างด้วยไม้ทาสีแดง

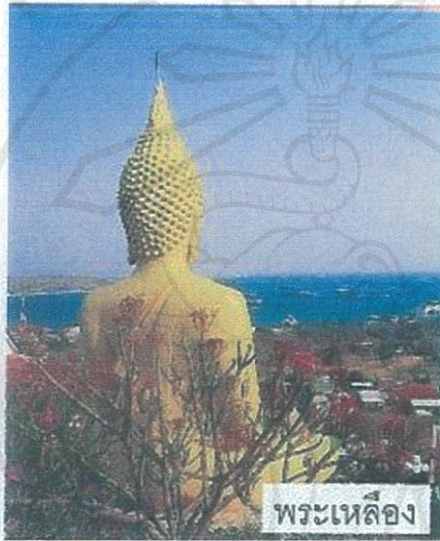
เก่งจีน

3.4.9 สำนักสงฆ์ถ้ำจักรพงษ์

เป็นสำนักสงฆ์ตั้งอยู่ใกล้กับวัดถ้ำยายบริก จุดเด่นของสำนักสงฆ์จะมีพระพุทธรูปสี่เหลี่ยมขนาดใหญ่ตั้งอยู่บนภูเขาและมีถ้ำที่รัชกาลที่ 5 ทรงเคยเข้าไปสำรวจและตั้งชื่อให้

3.4.10 ถ้ายายปริก/ถ้ำจักรพงษ์

ถ้ายายปริกเดิมเป็นสำนักสงฆ์และเป็นสถานที่ฝึกวิปัสสนาสำหรับผู้สนใจ ทั้งนี้บนยอดสูงสุดจะเป็นที่ตั้งของวัดถ้ายายปริกและเป็นจุดชมวิวสำหรับมองลงมาข้างล่างซึ่งทำให้เห็นทัศนียภาพด้านหน้าของเกาะสีชังโดยรอบได้อย่างชัดเจนนอกจากนี้วัดถ้ายายปริกยังอยู่ใกล้ถ้ำจักรพงษ์ที่เป็นอีกสถานที่หนึ่งที่ชาวเกาะสีชังให้ความเคารพนับถือ

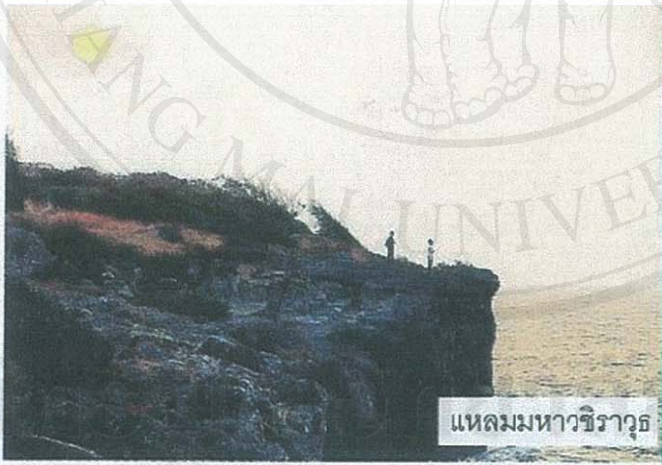

3.4.11 พระอุโบสถวัดอัมพวันนิมิตร

เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสที่เกาะสีชัง ได้ทรงปฏิสังขรณ์พระอารามนี้ แต่มิได้ทรงพระราชทานชื่อวัดแต่อย่างใด จึงเรียกกันทั่วไปว่า “วัดเกาะสีชัง” ครั้นเมื่อได้ทอดพระเนตรตำบลดั้งพระเจดีย์อุโบสถวัดอัมพวันนิมิตรแล้วได้เห็นว่าป็นชัยภูมิที่ดี จึงโปรดเกล้าฯ ให้ปักหลักสำคัญเขียนฉลากประกาศพระราชประสงค์ไว้ที่นั่นแล้วโปรดเกล้าฯ ให้จ้างช่างมาทำการปฏิสังขรณ์พระเจดีย์ทรงประกาศพระราชทานที่เขตพระอุโบสถนั้นเป็นวิสุงคามสีมาและทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานอุทิศที่เขตพระอุโบสถให้เป็นวิสุงคามสีมาแยกต่างหากอีกด้วยพระอุโบสถเก่านั้นตั้งอยู่บนเขาซึ่งมีความสูงเด่นเห็นได้ชัดเจนจึงสามารถมองเห็นทัศนียภาพบริเวณพระราชฐานโดยรอบและเห็นทิวทัศน์ทะเลได้ชัดเจนที่สุด

พระอุโบสถวัดอัมพวันนimitr

แหลมมหาชีราวุธ

ลิขสิทธิ์ © by Chiang Mai University
All rights reserved